

ORADEA, 18 iunie 2014

COMUNICAT DE PRESĂ

Cetatea Oradea - istorie și arhitectură redobândită prin finanțare Regio

Azi, 18 iunie 2014, moment în care începe numărătoarea inversă pentru ultimul an de implementare din proiectele cu finanțare prin REGIO pentru Cetatea Oradea, în prezența reprezentanților Primăriei Oradea, echipei de proiect, diriginților de șantier, reprezentanților Agenției de Dezvoltare Nord-Vest și executantului de lucrări a avut loc conferința de presă privind evoluția lucrărilor de restaurare, reabilitare aferente proiectelor „*Revitalizarea cetății Oradea în vederea introducerii în circuitul turistic : Cetatea Oradea, complex turistic european - etapa I*” și „*Reabilitarea și refuncționalizarea Corpurilor B, C, D ȘI E din CETATEA ORADEA în vederea introducerii în circuitul turistic. CETATEA ORADEA, CENTRU MULTICULTURAL ȘI MULTICONFESIONAL - ETAPA II*”.

Proiectele a fost contractate în cadrul Programului Operațional Regional 2007-2013 - Axa prioritară 1 „*Sprrijinirea dezvoltării durabile a orașelor - poli urbani de creștere*”, Domeniul major de intervenție 1.1 „*Planuri integrate de dezvoltare urbană*”, sub-domeniul „*Poli de dezvoltare urbană*” și Axa prioritară 5 - *Dezvoltarea durabilă a turismului regional și local*, Domeniul de intervenție 5.1 - *Restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, crearea și modernizarea infrastructurilor conexe*.

1. DATE GENERALE

TITLUL PROIECTULUI

- „*Revitalizarea cetății Oradea în vederea introducerii în circuitul turistic : Cetatea Oradea, complex turistic european - etapa I*” (contract 364/11.06.2009, COD SMIS 1590)
- „*Reabilitarea și refuncționalizarea Corpurilor B, C, D ȘI E din CETATEA ORADEA în vederea introducerii în circuitul turistic. CETATEA ORADEA, CENTRU MULTICULTURAL ȘI MULTICONFESIONAL - ETAPA II*” (contract nr. 2947/14.03.2012, COD SMIS 22178)

Localizare : Piața Emanuil Gojdu nr.41, Oradea, Bihor

Valoarea totală a proiectelor este de **87.861.144,48 RON**.

a. Scopul proiectelor este acela de a reabilita, revitaliza și introduce în circuitul turistic național, regional și internațional: Cetatea Oradea ca un centru regional reprezentativ de patrimoniu cultural și turism.

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

www.inforegio.ro

Investim în viitorul tău! Proiect selectat în cadrul Programului Operațional Regional și cofinanțat de Uniunea Europeană prin Fondul European de Dezvoltare Regională.

Pentru informații privind fondurile disponibile prin Programul Operațional Regional în Regiunea Nord-Vest, vizitați www.nord-vest.ro

ORADEA, 18 iunie 2014

b. **Obiectivul general** al proiectelor este transformarea zonei Cetății Oradea într-o zonă de interes turistic și cultural major, pilon de dezvoltare durabilă urbană, echilibrat autofinanțată, cu amânarea veniturilor directe ale administrației publice în favoarea creșterii vitezei procesului controlat de repunere în valoare.

c. **Obiectivele specifice** sunt:

- consolidarea, conservarea, restaurarea și refuncționalizarea corpurilor de clădire A, B, C, D, E, G, H, I, K, L, M și P din Castelul Cetății Oradea (Palatul Princiar) și inelul exterior de clădiri
- reintroducerea unor funcțiuni compatibile cu monumentul prin crearea unor ambianțe culturale: MUZEUL CETĂȚII și al MUNICIPIULUI ORADEA (Centru de Restaurare, Muzeul Orășenesc de Artă, Muzeu Multiconfesional), MUZEUL PÂINII, LAPIDARIUM, BIBLIOTECĂ VIRTUALĂ, CENTRU DE STUDII RELIGIOASE, GALERIE DE ARTĂ, CASA CĂȘĂTORIILOR, CENTRU DE EXCELENȚĂ ÎN DOMENIUL CULTURII ȘI ARTELOR „ASYLUM ARTORUM”, CENTRU DE FORMARE ȘI PERFEȚIONARE ÎN MANAGEMENT CULTURAL, CENTRU CULTURAL, GALERIA GASTRONOMICĂ, STRADA BRESLELOR (atelier meșteșugărești), CONSORTIU CULTURAL ȘI MULTIPLEX CULTURAL
- creșterea accesibilității monumentului prin refacerea, reamenajarea căilor de acces (pietonale, carosabile, rampe, pod), iluminarea exterioară și decorativă, amenajări peisagistice;
- creșterea importanței turismului și culturii, ca factor care stimulează creșterea economică în regiune
- extinderea sezonului turistic și chiar eliminarea extrasezonalității vizitării obiectivului turistic prin introducerea în circuitul turistic și cultural European și prin revitalizarea unor activități economice tradiționale în Cetate, reflectată în creșterea cu 200% a numărului de turiști până în 2020
- Instalarea de facilități pentru persoanele cu dizabilități în corpurile de clădire reabilitate în special în Corpul B, C, D și E (8 bucăți).
- Creșterea eficienței energetice în corpurile reabilitate cu 100%.
- Crearea a până la sfârșitul implementării a **23 noi locuri de muncă**

Potențialii beneficiari ai proiectelor:

Grupul țintă este format din următoarele categorii:

- Principalul grup țintă vizat de proiect sunt: serviciile administrației publice locale, instituțiile locale, instituțiile de cultură și ONG-urile care își au în acest moment sediul în cadrul Cetății.

Principalii beneficiari ai acestui proiect de finanțare sunt turiștii, locuitorii orașului Oradea, ONG-urile culturale dar și membrii ONG-urilor/instituțiilor culturale, care sunt sau vor fi găzduite în Cetatea Oradea.

În ceea ce privește turiștii aceștia fac parte din următoarele categorii:

- Turiștii care fac parte din categoria turismului cultural, religios și de patrimoniu:

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Investim în viitorul tău! Proiect selectat în cadrul Programului Operațional Regional și cofinanțat de Uniunea Europeană prin Fondul European de Dezvoltare Regională.

Pentru informații privind fondurile disponibile prin Programul Operațional Regional în Regiunea Nord-Vest, vizitați www.nord-vest.ro

ORADEA, 18 iunie 2014

turiștii care caută evenimente sau obiective culturale, de patrimoniu sau religioase pentru a le vizita în timpul liber;

- Turiștii care fac parte din categoria turismului curativ.
- Turiștii care fac parte din categoria turismului de evenimente, cei care vin doar pentru anumite evenimente, cei care vin în Cetate în special cu ocazia Festivalurilor.
- Turiștii care fac parte din categoria ecoturismului, care a câștigat mult în interes în zona noastră și care pot accesa acest obiectiv ca și etapă intermediară în sejurul lor
- Turiștii care fac parte din categoria turismului de afaceri fiind legat de congrese, întruniri de afaceri, întruniri
- Oamenii de știință prin organizarea diferitelor evenimente: conferințe, simpozioane, lansări de carte

Al doilea mare beneficiar al renovării/reabilitării este comunitatea locală care va avea foarte mult de câștigat de pe urma restaurării, refuncționalizării și revitalizării Cetății Oradea, în primul rând pentru că Cetatea Oradea va fi re-introdusă în viața culturală, socială și economică a orașului dar și în circuitul turistic regional, național și internațional. Desigur de aici decurgând și o creștere a economiei locale, dar în special a numărului și a calității evenimentelor și a serviciilor oferite de instituțiile culturale, a conferințelor naționale, dar și internaționale. O repunere în funcțiune a corpurilor de clădire va duce și la o creștere a numărului locurilor de muncă, în concluzie restaurarea și revitalizarea Cetății Oradea ar fi un mare câștig pentru orașul Oradea și pentru locuitorii ei.

O atenție sporită s-a acordat și persoanelor cu dizabilități pentru care în momentul de față anumite zone din Cetate sunt inaccesibile, dar care prin echipamentele și instalațiile prevăzute în proiect vor fi încurajate să viziteze sau să participe la evenimente culturale care se desfășoară în locațiile situate în zone mai greu accesibile.

A treia categorie de beneficiari ai proiectului îl constituie instituțiile publice, ONG-urile, sau operatori turistic/culturali privați sau publici, care sunt găzduiți în Cetate și care își vor putea desfășura activitatea în condiții moderne putând oferi servicii cultural/turistice de calitate superioară.

Pentru economia locală dar și pentru cea a regiunii, care sunt beneficiare indirecte ale acestui proiect, reabilitarea, și punerea în valoare a Cetății Oradea va duce la o creștere semnificativă a numărului și calității serviciilor turistice-culturale, la re poziționarea pe piața turismului cultural a orașului Oradea și a regiunii de Nord Vest, și nu în ultimul rând va duce la creșterea ponderii veniturilor din turism în cadrul structurii economice a regiunii.

2. DATE SPECIFICE

Pentru etapa I de restaurare și reabilitare stadiul fizic atins de proiect este de 84% .
Pentru etapa II de restaurare și reabilitare stadiul fizic atins de proiect este de 69%

Investim în viitorul tău! Proiect selectat în cadrul Programului Operațional Regional și cofinanțat de Uniunea Europeană prin Fondul European de Dezvoltare Regională.

Pentru informații privind fondurile disponibile prin Programul Operațional Regional în Regiunea Nord-Vest, vizitați www.nord-vest.ro

ORADEA, 18 iunie 2014

Pentru mai multe detalii privind realizarea lucrărilor o să vă rugăm să vedeți anexele comunicatului (Anexa 1 și Anexa 2).

- Pentru contractul „*Revitalizarea cetății Oradea în vederea introducerii în circuitul turistic : Cetatea Oradea, complex turistic european - etapa I* ” (contract 364/11.06.2009, COD SMIS 1590) a fost depusă de către beneficiar, Municipiul Oradea o solicitare de revizuire a Proiectului Tehnic, conform Instrucțiunii 92 a Autorității de Management pentru Programul Operațional Regional. Ea a fost necesară ca urmare a descoperirilor arheologice de impact din subsolul Corpului A. Finanțatorul a aprobat această revizuire, dând posibilitatea beneficiarului să utilizeze suma de 1.182.318 lei fără TVA din capitolul de diverse și neprevăzute a contractului de finanțare (sumă eligibilă și nerambursabilă). În conformitate cu cerințele finanțatorului și a legislației naționale cu privire la achizițiile publice a fost derulată procedura prevăzută de OUG 34, art. 122, lit. n, încheindu-se un contract de execuție cu actualul executant și asociații acestuia în valoare de 1.134.385,61 lei fără TVA, cu termen de finalizare 31 mai 2015.
- În urma continuării, conform proiectelor și contractelor, a campaniei de săpături arheologice în subsolul Corpului B („*Reabilitarea și refuncționalizarea Corpurilor B, C, D și E din CETATEA ORADEA în vederea introducerii în circuitul turistic. CETATEA ORADEA, CENTRU MULTICULTURAL ȘI MULTICONFESIONAL - ETAPA II*”) au fost descoperite, în cele 13 secțiuni arheologice, construcții medievale și renaștentiste aflate ca ruină sub clădirea actuală. Cel mai important edificiu dintre acestea este fațada vestică al catedralei gotice, care s-a descoperit sub coridorul corpului B. Zidul descoperit are o lungime de 10 m, grosimea zidului atinge aproape 3 m și este compus din blocuri de pietre fasonate. În zona estică a ruinei s-a cercetat o parte din turnul sud-vestic al catedralei. Nivelul de construcției al edificiului eclesastic se află la adâncimea de 3,30 față de nivelul actual de călcare. De asemenea, s-au descoperit ruinele unei biserici cu două faze. Faza romanică are o absidă semicirculară cu navă pătrată, datată între secolele XIII - XIV. S-a construit din pietre refolosite, având coronamentul la adâncimea de 2,50 m iar nivelul de construcție la adâncimea de 3,50 m, față de nivelul actual de călcare. Faza a doua a bisericii, cea gotică, a fost surprinsă prin corul său în interiorul clădirii. Coronamentul a apărut la adâncimea de 2,00 m, iar nivelul de construcție la 2,50 m față de nivelul actual de călcare. Corul bisericii are închidere poligonală, la care, în cazul nostru lipsesc contraforturile specifice construcțiilor gotice. În colțurile interioare există piloni dreptunghiulari, acestea fiind locurile pornirilor de nervuri. Fundația zidăriei este construită din pietre și cărămizi refolosite de la faza romanică a bisericii. Corul fazei gotice înconjoară faza romanică, în timp ce zidul sudic și nordic al navei romanice se află sub fundația corului gotic.

Secțiunile trasate lângă fațada sudică a Palatului Princiar, în corpul B, 3 la număr, ne-au ajutat la determinarea planimetriei fazei romanice. Aici s-au păstrat numai segmente mici din fundația fațadei vestice a clădirii, ea fiind distrusă de înhumările medievale târzii,

Investim în viitorul tău! Proiect selectat în cadrul Programului Operațional Regional și cofinanțat de Uniunea Europeană prin Fondul European de Dezvoltare Regională.

Pentru informații privind fondurile disponibile prin Programul Operațional Regional în Regiunea Nord-Vest, vizitați www.nord-vest.ro

ORADEA, 18 iunie 2014

prezente în număr mare în această zonă. Faza gotică a clădirii a fost surprinsă prin zidul sudic al acesteia, respectiv s-au descoperit și câteva trepte, care poate aparțineau zonei arcului de triumf al bisericii.

Ruinele bisericii mai sus amintite, spun specialiștii arheologi și istorici, pot aparține fostei biserici cu hramul Sfintei Maria. O parte a izvoarelor documentare o plasează vis-a-vis de intrarea sudică a catedralei. Nu avem informații exacte, certe despre anul construcției, dar după forma semicirculară a corului se poate data chiar și înaintea năvălirii tătarilor din anul 1241, fiind printre edificiile eclesiastice amintite de călugărul Rogerius în lucrarea sa *Carmen Miserabile*. Există posibilitatea de a fi funcționat ca și capelă funerară sau baptisteriu pe lângă catedrala episcopală gotică. Pe parcursul secolelor XV - XVI dispunem de date sumare despre edificiu, el fiind demolat în anul 1557, cu ocazia ocupării cetății de către trupele lui Tamás Varkocs, viitor căpitan al cetății. La acea dată o mare parte din construcțiile medievale din Cetatea Oradea au fost distruse sau chiar demolate.

Pentru aceste descoperiri arheologice ce ne duc spre începuturile cetății orădene, și care cresc valoarea adăugată a proiectului, ca investiție de turism cultural, Municipiul Oradea intenționează să solicite din partea finanțatorului posibilitatea de a utiliza sumele existente în cadrul contractului ca bani nerambursabili. În acest sens se vor efectua toate acele demersuri legale și contractuale pentru ca descoperirile arheologice să fie puse în valoare și a putea fi vizitabile de către viitorii turiști.

Coordonator comunicare

Dr. Dumitru Sim

Date de contact: dumitru.sim@oradea.ro, directiadezvoltare@oradea.ro
Tel/fax: 0259.435.835

„Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României”.

Investim în viitorul tău! Proiect selectat în cadrul Programului Operațional Regional și cofinanțat de Uniunea Europeană prin Fondul European de Dezvoltare Regională.

Pentru informații privind fondurile disponibile prin Programul Operațional Regional în Regiunea Nord-Vest, vizitați www.nord-vest.ro